

Recenzii

Părinții Apostolici, Scrieri (I), ediție bilingvă, Ed. Polirom, Iași 2010, 571 p.

Scrierile antichității creștine (sec. I–III), reunite de către editorii moderni sub titlul generic de *Părinții Apostolici*, cuprind, în mod convențional, autorii care s-au aflat în proximitatea apostolilor sau a unor persoane din jurul lor.

Istoria editării acestor opere începe la finele sec. XVII. În 1699 L.J. Ittig publică la Leipzig o parte din aceste scrieri sub titlul de *Biblioteca Patrum Apostolorum*, după ce în 1672 Jean Baptiste Cotelier publicase aceleași opere cu un titlu aproape identic: *Patres aevi apostolici*. Între 1765 și 1767 Andreas Gallandi adaugă clasicei culegeri încă trei texte: *Papias*, *Apologia lui Quadratus* și *Epistola lui Diognet*. În 1873 mitropolitul Nicomidiei, Filotei Bryennios, descoperă manuscrisul *Didahiei* care va completa corpusul Părinților Apostolici.

Față de prima versiune românească a *Părinților Apostolici* dată de Pr. Dr. Dumitru Fecioru în cadrul colecției „Părinți și Scriitori Bisericești” (Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1979), ediția de față, proiectată în două volume, cuprinde trei texte în plus: *Apologia lui Quadratus*, fragmente din *Papias* și *Martiriul lui Policarp*, așa cum apar în ultima ediție din *Loeb Classical Library: The Apostolic Fathers I - II* (Ed. Bart D. Ehrman) Cambridge, Mass., Harvard University Press 2003.

Primul volum include trei din cele zece texte ale ediției engleze: *1 Clement*, *2 Clement* și *Păstorul lui Herma*, urmând ca volumul II să le cuprindă pe celelalte șapte: *Epistolele lui Ignatie*, *Policarp*, *Didahia*, *Epistola lui Barnaba*, *Papias* și *Quadratus*, *Epistola către Diognet* și *Păstorul lui Herma*.

În ciuda dificultăților de limbă pe care le presupun scrierile de acest gen, varianta românească este lizibilă, cursivă, traducătorii încercând să păstreze amprenta stilistică a textului original. Un argument în plus care pledează pentru acribia și profesionalismul traducătorilor este retranspunerea în limba română a citatelor biblice întâlnite în cele trei texte, un lucru extrem de important dacă ne gândim că în perioada redactării scrierilor apostolice canonicul biblic nu era încă fixat. Pe de altă parte, scriitorii creștini ai acelei vremi nu numai că citau adesea din memorie, dar se puteau inspira și din texte care circulau în paralel cu cele considerate ulterior canonice. De altfel, aceste diferențe pot fi identificate cu ușurință în edițiile moderne ale Sfintei Scripturi.

Cele trei texte traduse în primul volum sunt însoțite de introduceri care cuprind informații despre autori, gen literar, motivul și data redactării, conținut, istoria manuscriselor, titlu, versiuni în alte limbi, dar și de pertinente comentarii teologice.